

การดำเนินการจัดการความรู้
(Knowledge Management)

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

เรื่อง

แนวทางการแก้ไขข้อบกพร่องและข้อสังเกตของสหกรณ์
และกลุ่มเกษตรกร

จัดทำโดย

กลุ่มตรวจการสหกรณ์
สำนักงานสหกรณ์จังหวัดตรัง

บทนำ

กรมส่งเสริมสหกรณ์มีหน้าที่ในการส่งเสริมแนะนำสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรให้ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ กฎหมายสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยมีการกำหนดมาตรการและแนวทางปฏิบัติในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการดำเนินการของสหกรณ์ที่ไม่เป็นไปตามอุดมการณ์ หลักการ และวิธีการของสหกรณ์ ซึ่งพบเป็นข้อบกพร่องของสหกรณ์และกลายเป็นปัญหาที่สร้างผลกระทบต่อระบบสหกรณ์ในวงกว้าง และมีการทบทวนแนวทางการตรวจสอบและแก้ไขปัญหาข้อบกพร่องของสหกรณ์ให้ครอบคลุมครบถ้วนและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

สำนักงานสหกรณ์จังหวัดตรัง ซึ่งมีหน้าที่ในการแนะนำ ส่งเสริม และกำกับดูแลให้สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดตรังปฏิบัติตามกฎหมาย และดำเนินการเผยแพร่อุดมการณ์ หลักการ และวิธีการสหกรณ์ ให้แก่ คณะกรรมการดำเนินการ ฝ่ายจัดการ สมาชิก และประชาชนทั่วไป ซึ่งจากการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีในปีที่ผ่านมาและในปีปัจจุบัน และจากข้อมูลการรายงานผลการตรวจการสหกรณ์ของผู้ตรวจการสหกรณ์ พบว่ามีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่มีข้อบกพร่องและข้อสังเกตที่จะต้องดำเนินการแก้ไขเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจ และสำนักงานสหกรณ์จังหวัดตรังได้มีการสั่งการหรือให้คำแนะนำแก่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรดังกล่าว เพื่อดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องและข้อสังเกตต่าง ๆ ซึ่งที่ผ่านมาได้มีการแก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน

กลุ่มตรวจการสหกรณ์ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดตรัง ได้ดำเนินการสรุปประเด็นข้อบกพร่องและข้อสังเกตของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดตรังที่ได้ตรวจพบ ผลการดำเนินการแก้ไขปัญหา ผลสำเร็จของการแก้ไขปัญหา การสั่งการตามอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนสหกรณ์และรองนายทะเบียนสหกรณ์ ตลอดจนข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำไปใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาหรือป้องกันการเกิดข้อบกพร่องและข้อสังเกตของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรต่อไป

กลุ่มตรวจการสหกรณ์

สำนักงานสหกรณ์จังหวัดตรัง

แนวทางการแก้ไขข้อบกพร่องและข้อสังเกตของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

1. ความหมายของสหกรณ์

สหกรณ์ หมายถึง งานร่วมมือกัน เช่น ทางธุรกิจหรืออุตสาหกรรม เพื่อหากำไรหรือเพื่อประโยชน์อื่น ๆ ในงานนั้น ๆ ร่วมกัน (กฎ) คณะบุคคลซึ่งร่วมกันดำเนินกิจการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันและกันได้จดทะเบียนเป็นสหกรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ เช่น สหกรณ์ออมทรัพย์ (พจนานุกรมแปล ไทย-ไทย ราชบัณฑิตยสถาน)

สหกรณ์ หมายถึง คณะบุคคลซึ่งร่วมกันดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกสหกรณ์ผู้มีสัญชาติไทย โดยช่วยตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ (พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม)

2. สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดตรัง

สำนักงานสหกรณ์จังหวัดตรัง มีหน้าที่แนะนำส่งเสริมและกำกับดูแลสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดตรัง จำนวนทั้งสิ้น 84 แห่ง ประกอบด้วยสหกรณ์ จำนวน 74 แห่ง และกลุ่มเกษตรกร จำนวน 10 แห่ง มีสมาชิกรวมทั้งสิ้น 88,166 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 31 กรกฎาคม 2563) ซึ่งสามารถแยกประเภทสหกรณ์ได้ ดังนี้

- 1) สหกรณ์การเกษตร จำนวน 53 แห่ง (ชุมนุมสหกรณ์ 3 แห่ง สหกรณ์การเกษตร 16 แห่ง และสหกรณ์กองทุนสวนยาง 34 แห่ง)
- 2) สหกรณ์ออมทรัพย์ จำนวน 11 แห่ง
- 3) สหกรณ์บริการ จำนวน 7 แห่ง
- 4) สหกรณ์เครดิตยูเนียน จำนวน 2 แห่ง
- 5) สหกรณ์ประมง จำนวน 1 แห่ง

สหกรณ์ในจังหวัดตรังส่วนใหญ่ คือ สหกรณ์การเกษตร ประเภทสหกรณ์กองทุนสวนยาง ซึ่งเป็นสหกรณ์ที่ดำเนินธุรกิจหลัก คือ การรวบรวมผลผลิตจากสมาชิก เช่น ยางพารา ปาล์มน้ำมัน การจัดหาธุรกิจมาจำหน่าย เช่น ปุ๋ย หรืออุปกรณ์การเกษตร และธุรกิจแปรรูปผลผลิต (ยางพารา) ซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่ชุมชนใกล้กับแหล่งผลผลิตและที่ตั้งบ้านเรือนของสมาชิก และส่วนใหญ่เป็นสหกรณ์ที่มีจำนวนสมาชิกประมาณ 200 - 500 คน

สหกรณ์การเกษตรระดับอำเภอเป็นสหกรณ์ที่มีความเข้มแข็ง มีความมั่นคงสูง มีสมาชิกจำนวนมาก และประกอบธุรกิจหลายด้านเพื่อให้บริการแก่สมาชิก ส่วนสหกรณ์การเกษตรประเภทสหกรณ์กองทุนสวนยางส่วนใหญ่ยังขาดเงินทุนที่เพียงพอสำหรับการดำเนินธุรกิจ และต้องใช้แหล่งเงินทุนจากภายนอกมาหมุนเวียนในการดำเนินธุรกิจ เช่น เงินกู้กองทุนพัฒนาสหกรณ์ เงินกู้การยางแห่งประเทศไทย เงินกู้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เป็นต้น และการบริหารจัดการภายในของสหกรณ์ยังขาดองค์ความรู้ในการดำเนินธุรกิจ การบริหารจัดการองค์กรและการจัดการภายใน และยังขาดความพร้อมด้านบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการจัดทำบัญชีให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี ทำให้เกิดปัญหาข้อสังเกตและข้อบกพร่องเกิดขึ้น

ชุมนุมสหกรณ์จังหวัดตรัง จำกัด ซึ่งเป็นองค์กรหลักที่มีสหกรณ์ในจังหวัดตรังเป็นสมาชิกรวมทั้งสิ้น 50 แห่ง ประสบปัญหาข้อบกพร่องจากการทุจริตภายในองค์กร ซึ่งส่งผลกระทบต่อสหกรณ์สมาชิกทั้งหมด ทำให้สหกรณ์สมาชิกที่ถือหุ้นและฝากเงินถูกตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญจากความเสียหายที่เกิดขึ้น

3. แนวทางการควบคุมภายในเพื่อการกำกับดูแลสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

3.1 การควบคุมภายใน (Internal Control) คือ กระบวนการปฏิบัติงานที่บุคลากรในองค์กรโดยคณะกรรมการบริหาร ผู้บริหารทุกระดับ และพนักงานทุกคนมีบทบาทร่วมกันในการจัดให้มีขึ้น เพื่อสร้างความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่าการปฏิบัติงานจะบรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน

3.2 วัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน

การจัดให้มีการควบคุมภายในขึ้นในองค์กร มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ

3.2.1 ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติงาน (Effectiveness and Efficiency of operations) โดยมุ่งเน้นให้มีการใช้ทรัพยากรขององค์กรในการดำเนินงาน ซึ่งประกอบด้วย คน เงิน ทรัพย์สิน วัสดุ เครื่องมือเครื่องใช้ และเวลาให้เป็นไปอย่างประหยัดและได้ผลคุ้มค่า มีการดูแลรักษาทรัพย์สินให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน มีการป้องกันมิให้ทรัพย์สินมีการสิ้นเปลือง สูญเปล่า เสียหาย หรือสูญหาย และปลอดภัยจากการกระทำทุจริต กล่าวโดยสรุป เมื่อการดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลจะส่งผลให้เกิดการป้องกันดูแลรักษาทรัพย์สินขององค์กรไปพร้อมกัน

3.2.2 ความเชื่อถือได้ของรายงานทางการเงิน (Reliability of financial reporting) ความเชื่อถือได้และความถูกต้องของรายงานทางการเงินเป็นสิ่งสำคัญต่อผู้ใช้ ไม่ว่าจะเป็นบุคคลภายใน หรือบุคคลภายนอกองค์กร ได้แก่ ผู้บริหาร ผู้ถือหุ้น ผู้ลงทุน เจ้าหนี้ ลูกค้า หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น โดยใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจและวางแผนการดำเนินงานในอนาคต จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่ต้องทำให้เกิดความมั่นใจว่ารายงานทางการเงินขององค์กรให้ข้อมูลที่ครบถ้วน ถูกต้อง และมีคุณภาพ

3.2.3 การปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบ (Compliance with applicable laws and regulations) เพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสียหายใด ๆ ขึ้นกับองค์กร จากสาเหตุการละเว้นไม่ปฏิบัติ หรือปฏิบัติไม่เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับองค์กร รวมถึงข้อบังคับ และกฎระเบียบขององค์กรเอง

3.3 การตรวจสอบและควบคุมภายในตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้มีการบัญญัติอำนาจหน้าที่ในการแนะนำส่งเสริม และการกำกับดูแลสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรให้ปฏิบัติเป็นไปตามกฎหมาย โดยให้อำนาจแก่นายทะเบียนสหกรณ์ รองนายทะเบียนสหกรณ์ ผู้ตรวจการสหกรณ์ และผู้ตรวจสอบกิจการ ในการตรวจสอบกิจการและฐานะการเงินของสหกรณ์ ตลอดจนการดำเนินการต่างๆ เช่น

มาตรา 17 นายทะเบียนสหกรณ์ รองนายทะเบียนสหกรณ์ ผู้ตรวจการสหกรณ์ ผู้สอบบัญชี หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย มีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ผู้ตรวจสอบกิจการ ผู้จัดการ เจ้าหน้าที่ สมาชิกของสหกรณ์ หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์มาชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกิจการของสหกรณ์ หรือให้ส่งเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินงานหรือรายงานการประชุมของสหกรณ์ได้

มาตรา 18 เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ให้นายทะเบียนสหกรณ์ รองนายทะเบียนสหกรณ์ ผู้ตรวจการสหกรณ์ สอบบัญชี หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย มีอำนาจเข้าไปตรวจสอบในสำนักงานของสหกรณ์ในระหว่างเวลาทำงานของสหกรณ์ได้ และให้ผู้ซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกหรือช่วยเหลือหรือให้คำชี้แจงแก่ผู้ปฏิบัติการตามสมควร

ให้ผู้ปฏิบัติการตามวรรคหนึ่ง แสดงบัตรประจำตัวต่อผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา 19 ให้ผู้ตรวจการสหกรณ์มีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบกิจการและฐานะการเงินของสหกรณ์ตามที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด เมื่อตรวจสอบแล้วให้เสนอรายงานการตรวจสอบต่อนายทะเบียนสหกรณ์

มาตรา 20 ถ้าที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ลงมติอันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบของสหกรณ์ ระเบียบหรือคำสั่งของนายทะเบียนสหกรณ์ให้นายทะเบียนสหกรณ์หรือรองนายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจสั่งยับยั้งหรือเพิกถอนมตินั้นได้

มาตรา 21 ในกรณีที่คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ กรรมการ ผู้จัดการ เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง ทำให้สหกรณ์เสียหาย ถ้าสหกรณ์ไม่ร้องทุกข์หรือฟ้องคดีให้นายทะเบียนสหกรณ์หรือรองนายทะเบียนสหกรณ์ร้องทุกข์หรือฟ้องคดีแทนสหกรณ์ได้ โดยส่งเรื่องให้พนักงานอัยการพิจารณารับว่าต่างให้สหกรณ์ และให้สหกรณ์เป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับการร้องทุกข์ ฟ้องคดีหรือการว่าต่างแก่นายทะเบียนสหกรณ์ รองนายทะเบียนสหกรณ์ หรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี

มาตรา 22 ในกรณีที่คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์กระทำการหรืองดเว้นกระทำการในการปฏิบัติหน้าที่ของตนอันอาจทำให้เสื่อมเสียผลประโยชน์ของสหกรณ์หรือสมาชิกหรือสหกรณ์มีข้อบกพร่องเกี่ยวกับการเงินการบัญชีหรือกิจการหรือฐานะการเงินตามรายงานการสอบบัญชีหรือตามรายงานการตรวจสอบให้ นายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ปฏิบัติการดังต่อไปนี้

- (1) ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์แก้ไขข้อบกพร่องตามวิธีการและระยะเวลาที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด
- (2) ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ระงับการปฏิบัติที่เป็นเหตุให้เกิดข้อบกพร่องหรืออาจทำให้เสื่อมเสียผลประโยชน์ของสหกรณ์หรือสมาชิก
- (3) ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์หยุดปฏิบัติหน้าที่เป็นการชั่วคราวจนกว่าจะมีการแก้ไขข้อบกพร่องนั้นให้แล้วเสร็จ
- (4) ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์พ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ หรือให้กรรมการซึ่งเกี่ยวข้องกับงานนั้นพ้นจากตำแหน่งกรรมการ

มาตรา 53 ให้สหกรณ์มีผู้ตรวจสอบกิจการ ซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิกหรือบุคคลภายนอกเพื่อดำเนินการตรวจสอบกิจการของสหกรณ์แล้วทำรายงานเสนอต่อที่ประชุมใหญ่

จำนวน คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วิธีการรับสมัคร และการขาดจากการเป็นผู้ตรวจสอบกิจการตลอดจนอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจสอบกิจการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด โดยอาจกำหนดให้แตกต่างกันตามขนาดและประเภทของสหกรณ์ก็ได้

4. อำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนสหกรณ์

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ เป็นนายทะเบียนสหกรณ์ (ตามมาตรา 15 พ.ร.บ.สหกรณ์ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม) และสหกรณ์จังหวัด เป็นรองนายทะเบียนสหกรณ์ (ตามคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ ที่ 1/2562 ลงวันที่ 27 พฤษภาคม 2562)

มาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้นายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (1) รับผิดชอบส่งเสริม ช่วยเหลือ แนะนำ และกำกับดูแลสหกรณ์ให้เป็นไปตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น

(2) กำหนดระบบบัญชี ตลอดจนสมุด และแบบรายงานต่าง ๆ ที่สหกรณ์ต้องยื่นต่อ นายทะเบียนสหกรณ์ รวมทั้งแบบพิมพ์อื่น ๆ ที่ต้องใช้ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(3) แต่งตั้งผู้สอบบัญชีตามมาตรา 80 ผู้ตรวจการสหกรณ์ และผู้ชำระบัญชี

(4) ออกคำสั่งให้มีการตรวจสอบ หรือไต่สวนเกี่ยวกับการจัดตั้งการดำเนินงาน หรือฐานะ การเงินของสหกรณ์ หรือให้จัดทำแผนปรับปรุงการดำเนินงานของสหกรณ์

(5) สั่งให้ระงับการดำเนินงานทั้งหมด หรือบางส่วนของสหกรณ์ หรือให้เลิกสหกรณ์ ถ้าเห็น ว่าสหกรณ์กระทำการ หรืออดเว้นกระทำการอันอาจจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่สหกรณ์หรือสมาชิก

(6) ถอนชื่อสหกรณ์ออกจากทะเบียนสหกรณ์

(7) จัดทำรายงานประจำปีแยก ตามประเภทสหกรณ์เสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาการ สหกรณ์แห่งชาติ

(8) ออกระเบียบ หรือคำสั่ง เพื่อให้มีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ และเพื่อประโยชน์ ในการดำเนินกิจการของสหกรณ์

(9) กระทำการอื่นใดตามที่ พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียน สหกรณ์ หรือตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

บรรดาอำนาจของนายทะเบียนสหกรณ์ในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติหรือการดำเนินการ อื่นใดตามพระราชบัญญัตินี้ นายทะเบียนสหกรณ์อาจมอบอำนาจให้รองนายทะเบียนสหกรณ์ ผู้ตรวจการ สหกรณ์ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมายให้ปฏิบัติการแทนได้

การมอบอำนาจตามวรรคสองให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

5. ข้อบกพร่องและข้อสังเกตของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดตรัง

5.1 ความหมายของข้อบกพร่องและข้อสังเกตของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

ข้อบกพร่อง หมายถึง ข้อเสียหาย ข้อเสีย ข้อผิดพลาด (ตามพจนานุกรมไทยฉบับ ราชบัณฑิตยสถาน)

ข้อบกพร่องของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร หมายถึง การปฏิบัติของสหกรณ์และ กลุ่มเกษตรกรซึ่งมีข้อผิดพลาดและทำให้เกิดความเสียหาย ที่อาจเกิดความเสียหาย หรือเสื่อมเสียผลประโยชน์ ของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรและสมาชิกโดยรวม

ข้อสังเกต หมายถึง ลักษณะของข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงานสหกรณ์และกลุ่ม เกษตรกร หรือการบันทึกบัญชีของสหกรณ์ ซึ่งสามารถแก้ไขปรับปรุงได้โดยข้อผิดพลาดนั้นไม่กระทบต่อผล การดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์อย่างมีสาระสำคัญ หรือยังไม่ก่อให้เกิดความเสียหาย ซึ่งผู้สอบบัญชีสหกรณ์ หรือผู้มีหน้าที่กำกับสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเมื่อตรวจพบแล้วต้องแจ้งให้สหกรณ์ แก้ไขให้ถูกต้องและรายงานให้นายทะเบียนสหกรณ์พิจารณาตามอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 ตามที่กฎหมายได้บัญญัติไว้

5.2 ข้อบกพร่องและข้อสังเกตของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดตรัง

การเกิดข้อสังเกตและข้อบกพร่องของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดตรังภายใต้ การกำกับดูแลของสำนักงานสหกรณ์จังหวัดตรัง เป็นลักษณะของการปฏิบัติงานที่ไม่เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับและระเบียบของสหกรณ์ รวมทั้งการไม่ปฏิบัติตามระเบียบ คำสั่ง ประกาศ และคำแนะนำของ

นายทะเบียนสหกรณ์ ซึ่งเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการและฝ่ายจัดการสหกรณ์ที่จะต้องดำเนินการปรับปรุงและแก้ไขการปฏิบัติงานให้ถูกต้อง โดยสามารถแยกออกเป็นดังนี้

5.2.1 ข้อบกพร่องหรือข้อสังเกตทางการบัญชี เช่น

1) เอกสารประกอบการลงบัญชีไม่สมบูรณ์ หรือไม่ครบถ้วน
 2) การบันทึกบัญชีไม่เรียบร้อย หรือไม่ปัจจุบัน ไม่บันทึกรายการบัญชีเกี่ยวกับเงินสดในวันที่เกิดรายการนั้น และรายการที่ไม่เกี่ยวกับเงินสดไม่บันทึกรายการบัญชีภายใน 3 วัน นับแต่วันที่เกิดรายการ

3) การไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ระเบียบ ประกาศ และคำแนะนำของนายทะเบียนสหกรณ์ และไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีของสหกรณ์

4) การจัดทำบัญชีที่ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง

5) การจัดทำบัญชีไม่เป็นไปตามแบบและรายการที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

6) จัดทำเอกสารการกู้เงิน - ขายสินค้าไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์

7) ไม่จัดทำทะเบียนคุมใบเสร็จรับเงิน

8) มีลูกหนี้ค้างนานโดยไม่มีการเคลื่อนไหว

9) สินค้าขาดบัญชี

10) งบทดลองไม่ลงตัว

5.2.2 ข้อบกพร่องหรือข้อสังเกตทางการเงิน เช่น

1) เงินสดขาดบัญชี
 2) การเก็บรักษาเงินสดเกินกว่าที่ระเบียบกำหนดไว้เป็นประจำ
 3) การรับเงิน การจ่ายเงิน ไม่มีเอกสารทางการเงิน เช่น ใบสำคัญหรือไม่มีใบเสร็จรับเงิน

4) จ่ายเงินยืมตรงผิดระเบียบหรือให้ยืมใช้ส่วนตัว

5) จ่ายเงินกู้โดยไม่มีสัญญากู้ หรือสัญญากู้ของสมาชิกไม่ผ่านการอนุมัติของคณะกรรมการพิจารณาเงินกู้

6) ขายสินค้าผิดระเบียบของสหกรณ์

5.2.3 ข้อบกพร่องหรือข้อสังเกตอื่น เช่น

1) การไม่ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของสหกรณ์

2) การไม่ปฏิบัติตามกฎหมายสหกรณ์ และกฎหมายอื่น

5.3 กระบวนการจัดการข้อสังเกตและข้อบกพร่องของสหกรณ์ในจังหวัดตรัง

สำนักงานสหกรณ์จังหวัดตรัง มีกระบวนการจัดการข้อสังเกตและข้อบกพร่องของสหกรณ์ ดังนี้

1) เมื่อสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ตรัง ผู้ตรวจการสหกรณ์ หรือเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ ตรวจพบข้อสังเกตหรือข้อบกพร่องจากการเข้าตรวจสอบกิจการและฐานะการเงินของสหกรณ์ และทำการรายงานให้นายทะเบียนสหกรณ์พิจารณารับทราบ

2) สหกรณ์จังหวัดตั้ง ในฐานะรองนายทะเบียนสหกรณ์ ปฏิบัติการแทนนายทะเบียนสหกรณ์ อาจจะมีพิจารณาอนุญาตให้กลุ่มตรวจการสหกรณ์ หรือผู้ตรวจการสหกรณ์เข้าดำเนินการตรวจสอบรายละเอียดและข้อเท็จจริงให้ครบถ้วน และให้รายงานผลการตรวจสอบให้นายทะเบียนสหกรณ์พิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

3) หากรายละเอียดข้อมูลหรือเอกสารประกอบการพิจารณาเกี่ยวกับข้อสังเกตและข้อบกพร่องของสหกรณ์ที่อยู่ในความรับผิดชอบของสหกรณ์และผู้ที่เกี่ยวข้องไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ นายทะเบียนสหกรณ์ รองนายทะเบียนสหกรณ์ หรือผู้ตรวจการสหกรณ์ จะพิจารณาใช้อำนาจตามมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ออกคำสั่งเป็นหนังสือให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ผู้ตรวจสอบกิจการ ผู้จัดการ เจ้าหน้าที่ หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์มาชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกิจการของสหกรณ์หรือให้ส่งเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินงานหรือรายงานการประชุมของสหกรณ์ เพื่อนำมาตรวจสอบข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น

4) ในกรณีที่เป็นการข้อสังเกตของสหกรณ์ สหกรณ์จังหวัดตั้ง ในฐานะรองนายทะเบียนสหกรณ์ ปฏิบัติการแทนนายทะเบียนสหกรณ์ จะออกหนังสือแนะนำตามมาตรา 16 (1) ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ดำเนินการแก้ไขและให้รายงานผลการแก้ไขพร้อมส่งรายละเอียดหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องให้นายทะเบียนสหกรณ์พิจารณาตรวจสอบ

5) กรณีที่เป็นข้อบกพร่องของสหกรณ์ นายทะเบียนสหกรณ์จะพิจารณาดำเนินการดังนี้

- กรณีที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ มีการลงมติอันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบของสหกรณ์ ระเบียบ หรือคำสั่งของนายทะเบียนสหกรณ์ สหกรณ์จังหวัดตั้ง ในฐานะรองนายทะเบียนสหกรณ์ จะพิจารณาออกคำสั่งตามมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม เพื่อเพิกถอนมติดังกล่าว

- กรณีเป็นข้อบกพร่องจากการดำเนินการของคณะกรรมการดำเนินการหรือฝ่ายจัดการสหกรณ์ เกี่ยวกับการเงิน การบัญชี หรือกิจการหรือฐานะการเงิน สหกรณ์จังหวัดตั้ง ในฐานะรองนายทะเบียนสหกรณ์ ปฏิบัติการแทนนายทะเบียนสหกรณ์ จะพิจารณาออกคำสั่งตามมาตรา 22 (1) - (4) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม เพื่อให้สหกรณ์แก้ไขข้อบกพร่องดังกล่าว

6) กลุ่มตรวจการสหกรณ์ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ หรือผู้ตรวจการสหกรณ์ ดำเนินการติดตามการแก้ไขข้อสังเกตและข้อบกพร่องของสหกรณ์ ตามคำสั่งของนายทะเบียนสหกรณ์จนแล้วเสร็จ

5.4 การดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องของสหกรณ์ในจังหวัดตั้ง

สำนักงานสหกรณ์จังหวัดตั้ง มีสหกรณ์ที่มีข้อบกพร่องที่นายทะเบียนสหกรณ์สั่งการให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์แก้ไขข้อบกพร่อง และมีการรายงานในระบบการจัดการข้อบกพร่องของกรมส่งเสริมสหกรณ์ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ซึ่งยกมาจากปีก่อนจำนวน 5 แห่ง คือ ชุมชุมสหกรณ์จังหวัดตั้ง จำกัด สหกรณ์การเกษตรวังวิเศษ จำกัด สหกรณ์เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจังหวัดตั้ง จำกัด สหกรณ์การเกษตรอุตสาหกรรมตั้ง จำกัด และสหกรณ์การเกษตรกันตัง จำกัด โดยมีผลการดำเนินการ ดังนี้

1) ข้อบกพร่องได้รับการแก้ไขแล้ว จำนวน 3 แห่ง คือ สหกรณ์เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจังหวัดตรัง จำกัด สหกรณ์การเกษตรกันตัง จำกัด และสหกรณ์การเกษตรวังวิเศษ จำกัด ซึ่งคงเหลือในส่วนของ การติดตามการชดใช้เงินคืนให้ครบตามมูลค่าความเสียหาย

2) ข้อบกพร่องที่อยู่ในกระบวนการทางศาล และจะต้องติดตามผลการแก้ไขเพื่อให้ชดใช้ความเสียหายตามมูลค่าความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่สหกรณ์ จำนวน 1 แห่ง คือ ชุมนุมสหกรณ์จังหวัดตรัง จำกัด เนื่องจากชุมนุมสหกรณ์ฯ มีปัญหาเรื่องคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ชุดที่ 37 มีที่มาไม่ถูกต้องตามข้อบังคับของชุมนุมสหกรณ์ฯ ซึ่งสหกรณ์จังหวัดตรัง ในฐานะรองนายทะเบียนสหกรณ์ ได้มีคำสั่งตามมาตรา 20 เพิกถอนมติที่ประชุมใหญ่วิสามัญ เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2562 ส่งผลให้ชุมนุมสหกรณ์ฯ ไม่มีผู้แทนนิติบุคคลเหลืออยู่ และสำนักงานสหกรณ์จังหวัดตรังได้มีหนังสือแนะนำตามมาตรา 16 (1) เพื่อแจ้งให้ผู้มีส่วนได้เสียไปดำเนินการยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอแต่งตั้งผู้แทนชั่วคราว ตามมาตรา 73 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เพื่อดำเนินการจัดให้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการชุดใหม่ให้ถูกต้อง เพื่อให้มีอำนาจกระทำการเรื่องต่าง ๆ และนายทะเบียนสหกรณ์ได้ดำเนินการติดต่อและประสานงานกับสำนักงานอัยการจังหวัดตรัง (สำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิฯ) เพื่อดำเนินการยื่นคำร้องขอแต่งตั้งผู้แทนชั่วคราวแล้ว

3) อยู่ระหว่างการแก้ไขและมีข้อบกพร่องเพิ่มเติม จำนวน 1 แห่ง คือ สหกรณ์การเกษตรอุตสาหกรรมตรัง จำกัด ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์ได้มีคำสั่งตามมาตรา 22 (1) ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์แก้ไขข้อบกพร่องตามวิธีการและระยะเวลาที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด และนายทะเบียนสหกรณ์ได้มีคำสั่งเพิ่มเติมตามมาตรา 22 (2) ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ระงับการปฏิบัติที่เป็นเหตุให้เกิดข้อบกพร่องหรืออาจทำให้เสื่อมเสียผลประโยชน์ของสหกรณ์หรือสมาชิก เนื่องจากมีการกระทำการที่ขัดกับวัตถุประสงค์ตามข้อบังคับของสหกรณ์

ตามคำสั่งจังหวัดตรัง ที่ 1799/2559 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการระดับจังหวัดแก้ไข ปัญหาในการดำเนินงานของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่มีข้อบกพร่อง โดยมีอัยการจังหวัดตรัง ผู้บังคับการ ตำรวจภูธรจังหวัดตรัง เกษตรและสหกรณ์จังหวัดตรัง เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ สหกรณ์จังหวัดตรัง เป็นประธานคณะกรรมการ หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ตรัง เป็นรองประธานคณะกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักงาน ธ.ก.ส. จังหวัดตรัง ผู้อำนวยการกลุ่มจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์ ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมและพัฒนา ธุรกิจสหกรณ์ ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมและการพัฒนาการบริหารจัดการสหกรณ์ ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริม สหกรณ์ 1 - 3 เจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ตรัง เป็นคณะกรรมการ ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจการสหกรณ์ เป็นคณะกรรมการและเลขานุการ และนักวิชาการสหกรณ์ประจำกลุ่มตรวจการสหกรณ์ นิติกรประจำสำนักงาน สหกรณ์จังหวัดตรัง เป็นคณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ ซึ่งได้มีการจัดประชุมคณะกรรมการเพื่อติดตามแก้ไข ปัญหาข้อบกพร่องของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่อยู่ในความรับผิดชอบของจังหวัดตรังอย่างต่อเนื่อง เพื่อพิจารณาหาแนวทางในการแก้ไขและติดตามผลการแก้ไขเพื่อให้ได้ข้อยุติโดยเร็ว เพื่อให้สอดคล้องตาม ข้อกำหนดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ปัญหาข้อบกพร่องของสหกรณ์ในจังหวัดตรัง ได้มีการดำเนินการแก้ไขตามลำดับ ขั้นตอนหรือกระบวนการในการแก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่อง แต่ในกระบวนการติดตามผลการชดใช้ความเสียหาย คืนแก่สหกรณ์ตามมูลค่าความเสียหายที่เกิดขึ้น เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ที่จะต้อง เร่งรัดการจ่ายคืนดังกล่าวโดยเร็ว ซึ่งก็ประสบปัญหาว่าการดำเนินการของสหกรณ์ยังขาดความรวดเร็วและ

ไม่ชัดเจน ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์ได้มีการติดตามและเร่งรัดให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ ผู้ตรวจการสหกรณ์ และกลุ่มตรวจการสหกรณ์ เข้าไปติดตามเพื่อรับทราบปัญหาของสหกรณ์และเร่งรัดการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้การแก้ไขปัญหาข้อบกพร่องสิ้นสุดโดยเร็ว

5.5 วิธีการแก้ไขข้อสังเกตของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดตรัง

การแก้ไขข้อสังเกตของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรของสำนักงานสหกรณ์จังหวัดตรัง ได้ปฏิบัติตามแนวทางที่กรมส่งเสริมสหกรณ์กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด โดยการให้คำแนะนำในการปฏิบัติแก่คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ฝ่ายจัดการ และผู้ที่เกี่ยวข้อง และมอบหมายให้กลุ่มส่งเสริมสหกรณ์ในพื้นที่ ซึ่งมีหน้าที่ในการดูแล แนะนำ และส่งเสริมสหกรณ์ ดำเนินให้ความรู้ความเข้าใจแก่สหกรณ์ให้มีการแก้ไขปัญหาข้อสังเกตที่เกิดขึ้น ซึ่งข้อสังเกตที่ตรวจพบมาจาก 2 ฝ่าย คือ

1) ผู้ตรวจการสหกรณ์ หรือคณะผู้ตรวจการสหกรณ์ ที่นายทะเบียนสหกรณ์มีคำสั่งแต่งตั้งและมอบหมายให้มีหน้าที่ตรวจสอบกิจการและฐานะการเงินของสหกรณ์ ซึ่งเมื่อดำเนินการตรวจสอบแล้วเสร็จจะต้องรายงานผลการตรวจการสหกรณ์ให้นายทะเบียนสหกรณ์รับทราบ ซึ่งสหกรณ์จังหวัดตรัง ในฐานะรองนายทะเบียนสหกรณ์ ปฏิบัติการแทนนายทะเบียนสหกรณ์ จะออกหนังสือแนะนำให้สหกรณ์ดำเนินการแก้ไขปัญหาข้อสังเกตที่ตรวจพบ เพื่อให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ทำการแก้ไขโดยเร็ว

2) ข้อสังเกตที่ตรวจพบโดยผู้สอบบัญชี และแจ้งผลการตรวจสอบให้สำนักงานสหกรณ์จังหวัดตรังรับทราบ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดตรังจะมีหนังสือแนะนำให้สหกรณ์ที่มีข้อสังเกตดำเนินการแก้ไขพร้อมส่งรายละเอียดและข้อมูลการแก้ไขแล้วเสร็จ ให้สำนักงานสหกรณ์จังหวัดตรังและสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์พิจารณา

จากการพิจารณาและรวบรวมข้อสังเกตของสหกรณ์ที่ตรวจพบของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดตรัง มีดังนี้

ประเด็นข้อสังเกต	คำแนะนำของสำนักงานสหกรณ์จังหวัดหรือนายทะเบียนสหกรณ์	ผลการแก้ไขปัญหาที่ผ่านมา
<p>1. สหกรณ์ไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม</p> <p>1.1 มาตรา 48 ให้สหกรณ์ดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง</p> <p>- สหกรณ์ไม่ได้รายงานเกี่ยวกับการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องในแต่ละเดือนต่อนายทะเบียนสหกรณ์ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันสุดท้ายของเดือน</p>	<p>1. แนะนำให้สหกรณ์ดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง</p> <p>2. สหกรณ์จะต้องรายงานเกี่ยวกับการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องในแต่ละเดือนต่อนายทะเบียนสหกรณ์ ภายใน สิบห้าวันนับแต่วันสุดท้ายของเดือน</p>	<p>สหกรณ์ได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องและรายงานการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องในแต่ละเดือนต่อนายทะเบียนสหกรณ์</p>

ประเด็นข้อสังเกต	คำแนะนำของสำนักงานสหกรณ์จังหวัดหรือนายทะเบียนสหกรณ์	ผลการแก้ไขปัญหามา
<p>1.2 มาตรา 55 ในกรณีที่สหกรณ์ขาดทุนเกินกึ่งของจำนวนทุนเรือนหุ้นที่ชำระแล้ว ต้องเรียกประชุมใหญ่วิสามัญโดยมิชักช้าแต่ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่สหกรณ์ทราบ</p> <p>- สหกรณ์ได้รับทราบผลการดำเนินงานของสหกรณ์ขาดทุนเกินกึ่งของจำนวนทุนเรือนหุ้นที่ชำระแล้ว แต่ไม่ได้รับการเรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่สหกรณ์ทราบแต่อย่างใด</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. แนะนำให้สหกรณ์จัดประชุมใหญ่ โดยไม่ชักช้า ไม่เกิน 30 วัน นับแต่วันที่ทราบ 2. แนะนำให้สหกรณ์พิจารณา กำหนดแนวทางการดำเนินงาน <ul style="list-style-type: none"> - เลิกสหกรณ์ - จัดทำแผนฟื้นฟูกิจการ 3. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ที่รับผิดชอบ ติดตามผลการปฏิบัติตามแผนฟื้นฟูกิจการสหกรณ์ 	<p>สหกรณ์ได้จัดทำแผนฟื้นฟูกิจการ</p>
<p>1.3 มาตรา 62 เงินของสหกรณ์ อาจฝากหรือลงทุนได้ตามมาตรา 62 ที่กำหนด</p> <p>- สหกรณ์ได้นำเงินไปลงทุนหรือเข้าเป็นสมาชิกกับเครือข่าย หรือนิติบุคคล ซึ่งไม่ได้กำหนดไว้ในมาตรา 62</p>	<p>แนะนำให้สหกรณ์ถอนหุ้นหรือถอนเงินที่นำไปลงทุนคืน</p>	<p>สหกรณ์ดำเนินการถอนเงินลงทุนทั้งหมดคืนจากเครือข่ายหรือนิติบุคคลซึ่งไม่ได้กำหนดไว้ในมาตรา 62</p>
<p>1.4 มาตรา 65 ให้สหกรณ์จัดให้มีการทำบัญชีตามแบบและรายการที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนดให้ถูกต้องตามความเป็นจริง และเก็บรักษาบัญชีและเอกสารประกอบการลงบัญชีไว้ที่สำนักงานสหกรณ์ภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด</p> <p>เมื่อมีเหตุต้องบันทึกรายการในบัญชีเกี่ยวกับกระแสเงินสดของสหกรณ์ให้บันทึกรายการในวันที่เกิดเหตุ นั้น สำหรับเหตุอื่นที่ไม่เกี่ยวกับกระแสเงินสด ให้บันทึกรายการในสมุดบัญชีภายในสามวันนับแต่วันที่มิเหตุอันจะต้องบันทึกการรายการนั้น</p> <p>การลงรายการบัญชีต้องมีเอกสารประกอบการลงบัญชีที่สมบูรณ์โดยครบถ้วน</p> <p>- สหกรณ์ไม่บันทึกบัญชีเป็นปัจจุบัน และไม่บันทึกการรายการในบัญชีเกี่ยวกับกระแสเงินสดของสหกรณ์ในวันที่เกิดเหตุ นั้น และรายการเหตุอื่นที่ไม่เกี่ยวกับกระแสเงินสด ไม่ได้บันทึกการรายการในสมุดบัญชีภายในสามวันนับแต่วันที่มิเหตุจะต้องบันทึกการรายการ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. แนะนำให้สหกรณ์ต้องบันทึกบัญชีเกี่ยวกับกระแสเงินสดในวันที่รับหรือจ่ายเงินสด 2. แนะนำให้สหกรณ์ต้องบันทึกบัญชีรายการที่ไม่เกี่ยวกับกระแสเงินสดต้องบันทึกการรายการภายในสามวัน นับแต่มีเหตุเกิดขึ้น 3. ก่อนบันทึกบัญชีสหกรณ์ต้องตรวจสอบเอกสารหลักฐานในการบันทึกบัญชี ให้ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ เรียบร้อย และเชื่อถือได้ 4. สหกรณ์ต้องจัดทำทะเบียนหุ้น ทะเบียนคุมสินทรัพย์ ทะเบียนคุมสินค้า ทะเบียนคุมลูกหนี้และเจ้าหนี้ หรือทะเบียนอื่น ๆ ให้ถูกต้อง ครบถ้วนตามที่นายทะเบียนกำหนด 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สหกรณ์บันทึกบัญชีเกี่ยวกับกระแสเงินสด ในวันที่รับหรือจ่ายเงินสด และบันทึกบัญชีรายการที่ไม่เกี่ยวกับกระแสเงินสดต้องบันทึกการรายการภายในสามวันนับแต่มีเหตุเกิดขึ้น 2. สหกรณ์ได้ทำการตรวจสอบเอกสารหลักฐานในการบันทึกบัญชี ให้ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ เรียบร้อย และเป็นเอกสารที่เชื่อถือได้ ก่อนบันทึกบัญชี 3. สหกรณ์ได้จัดทำทะเบียนหุ้น ทะเบียนคุมสินทรัพย์ ทะเบียน

ประเด็นข้อสังเกต	คำแนะนำของสำนักงานสหกรณ์จังหวัดหรือนายทะเบียนสหกรณ์	ผลการแก้ไขปัญหาที่ผ่านมา
<p>- สหกรณ์ไม่ได้จัดทำเอกสารหลักฐานประกอบการบันทึกบัญชี ไม่เรียบร้อย ขาดความครบถ้วน สมบูรณ์ และไม่น่าเชื่อถือ</p> <p>- สหกรณ์ไม่ได้จัดทำทะเบียนคุมสินทรัพย์ ทะเบียนสินค้า และทะเบียนคุมต่าง ๆ</p> <p>- สหกรณ์ไม่ได้จัดทำทะเบียนบัญชีย่อย ลูกหนี้การค้า</p>		<p>คุมสินค้า ทะเบียนคุมลูกหนี้ เจ้าหนี้ และทะเบียนอื่น ๆ ตามที่นายทะเบียนกำหนด</p>
<p>2. สหกรณ์ไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับของสหกรณ์</p> <p>2.1 ที่ประชุมใหญ่จะเลือกกรรมการดำเนินการหรือผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งหน้าที่ประจำในสหกรณ์เป็นผู้ตรวจสอบกิจการไม่ได้</p> <p>- สหกรณ์มีเจ้าหน้าที่การเงินเป็นบุคคลเดียวกับผู้ตรวจสอบกิจการ</p>	<p>แนะนำให้สหกรณ์จัดจ้างเจ้าหน้าที่การเงิน หรือมอบหมายให้ผู้จัดการหรือกรรมการ ทำหน้าที่การเงินแทน จนกว่าจะจัดจ้างเจ้าหน้าที่การเงินได้</p>	<p>สหกรณ์พิจารณา ดำเนินการมอบหมายผู้จัดการหรือคณะกรรมการทำหน้าที่การเงิน หรือจัดจ้างเจ้าหน้าที่การเงิน</p>
<p>2.2 การกำหนดระเบียบสหกรณ์ ให้คณะกรรมการดำเนินการมีอำนาจกำหนดระเบียบต่าง ๆ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และเพื่อสะดวกในการปฏิบัติงานของสหกรณ์</p> <p>- สหกรณ์ไม่ได้กำหนดถือใช้ระเบียบต่าง ๆ ให้ครบถ้วน</p>	<p>แนะนำให้สหกรณ์กำหนดถือใช้ระเบียบ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของสหกรณ์ ตามร่างระเบียบกรมส่งเสริมสหกรณ์</p>	<p>สหกรณ์ได้กำหนดถือใช้ระเบียบ เพื่อดำเนินการที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ และเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของสหกรณ์</p>
<p>2.3 สมาชิกสมทบต้องเป็นบุคคลธรรมดา และบรรลุนิติภาวะ</p> <p>- สหกรณ์ได้มีการรับสมาชิกสมทบเป็นนิติบุคคล และบุคคลที่ไม่บรรลุนิติภาวะ</p>	<p>1. แนะนำให้สหกรณ์หยุดรับสมาชิกสมทบที่ขาดคุณสมบัติตามข้อบังคับของสหกรณ์</p> <p>2. แนะนำให้สหกรณ์พิจารณา กำหนดแนวทางการแก้ไขของสมาชิกสมทบที่ขาดคุณสมบัติที่มีอยู่เดิม</p>	<p>สหกรณ์หยุดรับสมาชิกสมทบที่ขาดคุณสมบัติตามข้อบังคับของสหกรณ์ และจะพิจารณา กำหนดแนวทางการแก้ไขของสมาชิกสมทบที่ขาดคุณสมบัติที่มีอยู่เดิม</p>

ประเด็นข้อสังเกต	คำแนะนำของสำนักงานสหกรณ์จังหวัดหรือนายทะเบียนสหกรณ์	ผลการแก้ไขปัญหาที่ผ่านมา
<p>2.4 การเข้าเป็นสมาชิก ผู้สมัครเป็นสมาชิกตามข้อบังคับต้องยื่นใบสมัครตามแบบที่สหกรณ์กำหนดไว้ และให้คณะกรรมการดำเนินการพิจารณา</p> <p>- สหกรณ์ไม่ได้จัดทำใบสมัครหรือใบสมัครสมาชิกไม่เรียบร้อย ครบถ้วน และไม่มีมติที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการพิจารณาการเข้าเป็นสมาชิกของสหกรณ์แต่อย่างใด</p> <p>- สหกรณ์ไม่ได้จัดเก็บเงินค่าธรรมเนียมแรกเข้าหรือเรียกเก็บค่าธรรมเนียมแรกเข้าเกินหรือไม่ครบตามอัตราที่กำหนดในข้อบังคับ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. สหกรณ์ต้องจัดทำหรือตรวจสอบใบสมัครสมาชิกให้เรียบร้อย ครบถ้วน 2. ผู้สมัครสมาชิกต้องยื่นใบสมัครต่อประธานกลุ่ม แล้วผ่านการรับรองที่ประชุมกลุ่มสมาชิก และนำเสนอเข้าที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ 3. สหกรณ์ต้องเรียกเก็บค่าธรรมเนียมแรกเข้าตามอัตราที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ หากเรียกเก็บเกินกว่าอัตราที่กำหนดให้จ่ายคืนแก่สมาชิก หรือหากเรียกเก็บไม่ครบตามอัตราที่กำหนดให้เรียกเก็บเพิ่มจากสมาชิกให้ครบตามจำนวน 4. สหกรณ์ต้องปรับปรุงรายการบัญชีให้ตรงกับข้อเท็จจริง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สหกรณ์ได้ตรวจสอบใบสมัครสมาชิก และได้เรียกสมาชิกมาบันทึก ลงลายมือชื่อในใบสมัครเรียบร้อย ครบถ้วน พร้อมเอกสารหลักฐานประกอบใบสมัคร 2. ผู้สมัครสมาชิกได้ยื่นใบสมัครต่อประธานกลุ่ม ผ่านการรับรองที่ประชุมกลุ่มสมาชิก ได้นำเสนอเข้าที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์เพื่อทราบ 3. สหกรณ์ได้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมแรกเข้าตามอัตราที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์
<p>2.5 การลาออกจากสมาชิกสหกรณ์ ต้องแสดงความจำนงเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการดำเนินการ เพื่อพิจารณาและอนุมัติ</p> <p>- สหกรณ์ให้สมาชิกลาออกโดยไม่มีหนังสือแสดงความจำนง และไม่มีมติที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการพิจารณาการลาออกของสมาชิกแต่อย่างใด</p>	<p>แนะนำให้สหกรณ์นำเรื่องการลาออกของสมาชิกเข้าที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ เพื่อพิจารณาทบทวนการลาออกของสมาชิกแต่ละราย</p>	<p>สหกรณ์ได้นำเรื่องการลาออกของสมาชิกเข้าที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ เพื่อพิจารณาทบทวนการลาออกของสมาชิกแต่ละราย</p>

ประเด็นข้อสังเกต	คำแนะนำของสำนักงานสหกรณ์จังหวัดหรือนายทะเบียนสหกรณ์	ผลการแก้ไขปัญหามาที่ผ่านมา
<p>2.6 ที่ประชุมใหญ่มีอำนาจหน้าที่พิจารณา กำหนดค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าตอบแทน ค่าเบี้ยประชุม และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ของ กรรมการดำเนินการของสหกรณ์</p> <p>- สหกรณ์ไม่ได้กำหนดค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าตอบแทน หรือค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ของคณะกรรมการดำเนินการ เพื่อถือเป็นแนวทางการปฏิบัติงาน</p>	<p>1. แนะนำให้สหกรณ์กำหนดค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าตอบแทน ค่าเบี้ยประชุม และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ นำเข้าที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี เพื่อพิจารณาถือเป็นแนวทางการปฏิบัติงาน</p> <p>2. สหกรณ์ต้องจัดทำแผนค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าตอบแทน หรือค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ประจำปี เพื่อเสนอที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปีพิจารณาอนุมัติ</p>	<p>สหกรณ์ได้กำหนดและจัดทำแผนค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าตอบแทน และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ประจำปี เสนอที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปีพิจารณาอนุมัติ เพื่อถือเป็นแนวทางการปฏิบัติงาน</p>
<p>2.7 ห้ามไม่ให้สมาชิกซึ่งผิดนัดชำระเงินงวดชำระหนี้ ไม่ว่าจะเงินต้นหรือดอกเบี้ย ในระยะเวลาสองปีทางบัญชีนับแต่ปีที่ผิดนัดถึงปีที่เลือกตั้งกรรมการดำเนินการ เข้ามาทำหน้าที่กรรมการดำเนินการ</p> <p>- สหกรณ์มีกรรมการดำเนินการ สหกรณ์เป็นผู้ผิดนัดชำระหนี้</p>	<p>1. แนะนำให้สหกรณ์ตรวจสอบข้อเท็จจริงของกรรมการดำเนินการ</p> <p>2. หากกรรมการดำเนินการสหกรณ์ขาดคุณสมบัติของข้อบังคับ แนะนำให้กรรมการยื่นใบลาออกจากตำแหน่งกรรมการดำเนินการ</p>	<p>สหกรณ์ดำเนินการตรวจสอบคุณสมบัติของกรรมการดำเนินการทุกคน</p>
<p>2.8 สหกรณ์กำหนดให้สมาชิกถือหุ้น ต่อเนื่องเป็นประจำทุกเดือน</p> <p>- สหกรณ์มีสมาชิกส่งเงินค่าหุ้นไม่ ต่อเนื่องเป็นประจำทุกเดือน</p>	<p>1. แนะนำให้สหกรณ์ตรวจสอบการส่งเงินค่าหุ้นของสมาชิก</p> <p>2. เรียกเก็บเงินค่าหุ้นจากสมาชิก ต่อเนื่องเป็นประจำทุกเดือน</p>	<p>สหกรณ์ได้ตรวจสอบการส่งเงินค่าหุ้น และเรียกเก็บเงินค่าหุ้นจากสมาชิกต่อเนื่องเป็นประจำทุกเดือน</p>
<p>3. สหกรณ์ไม่ปฏิบัติตามระเบียบของสหกรณ์</p> <p>3.1 ระเบียบว่าด้วยการรับจ่ายและเก็บรักษาเงินสด</p> <p>3.1.1 สหกรณ์มีการเก็บรักษาเงินสดเกินวงเงินที่กำหนดเป็นครั้งคราว โดยไม่ได้ระบุเหตุผลอันสมควร</p>	<p>แนะนำให้สหกรณ์ควบคุมระมัดระวังในการเก็บรักษาเงินสดประจำวันในวงเงินที่กำหนด ถ้ามีเหตุจำเป็นในการเก็บรักษาเงินสดเกินวงเงินที่กำหนดให้สหกรณ์ระบุเหตุผลอันสมควรที่เกิดขึ้นจริง</p>	<p>เมื่อสหกรณ์มีความจำเป็นในการเก็บรักษาเงินสดประจำวันในวงเงินที่กำหนด สหกรณ์ได้ระบุเหตุความจำเป็นที่เกิดขึ้น</p>

ประเด็นข้อสังเกต	คำแนะนำของสำนักงานสหกรณ์จังหวัดหรือนายทะเบียนสหกรณ์	ผลการแก้ไขปัญหามาที่ผ่านมา
3.1.2 สหกรณ์มีการยกเลิกใบเสร็จรับเงิน แต่ไม่มีสำเนาพร้อมต้นฉบับอยู่ครบ	แนะนำให้สหกรณ์เมื่อมีการยกเลิกใบเสร็จรับเงินควรเรียกเก็บต้นฉบับสำเนา เพื่อนำมาเย็บรวมไว้กับต้นฉบับของใบเสร็จ และระบุนสาเหตุในการยกเลิกใบเสร็จรับเงิน	เมื่อสหกรณ์มีการยกเลิกใบเสร็จรับเงินได้เรียกเก็บต้นฉบับสำเนา นำมาเย็บรวมไว้กับต้นฉบับของใบเสร็จ และได้ระบุนสาเหตุในการยกเลิกใบเสร็จรับเงิน
3.1.3 สหกรณ์ไม่ได้กำหนดหมายเลขเล่มใบเสร็จรับเงินและไม่ได้จัดทำทะเบียนคุมใบเสร็จรับเงิน	แนะนำให้สหกรณ์จัดทำทะเบียนคุมใบเสร็จรับเงิน และกำหนดในใบเสร็จรับเงิน เลขที่ เล่มที่ ให้ชัดเจน เรียงลำดับอย่างถูกต้อง เก็บรักษาใบเสร็จรับเงินที่ใช้แล้วหรือที่ยังไม่ใช้ให้เรียบร้อย เพื่อป้องกันการสูญหาย	สหกรณ์ได้จัดทำทะเบียนคุมใบเสร็จรับเงิน และได้กำหนดเลขที่ เล่มที่ ในใบเสร็จรับเงินอย่างชัดเจน และได้เก็บรักษาใบเสร็จรับเงินที่ใช้แล้วหรือที่ยังไม่ใช้ไว้ในที่ปลอดภัยป้องกันการสูญหาย
3.1.4 สหกรณ์ไม่ได้ออกใบเสร็จรับเงินทุกครั้งที่มีการรับเงิน	แนะนำให้สหกรณ์ออกใบเสร็จรับเงินทุกครั้งที่มีการรับเงิน	สหกรณ์ได้ออกใบเสร็จรับเงินทุกครั้งที่มีการรับเงิน
3.1.5 ใบสำคัญรับ ใบสำคัญจ่าย และใบสำคัญทั่วไป ไม่มีลายมือชื่อผู้ตรวจสอบ ผู้อนุมัติ	แนะนำให้สหกรณ์มอบหมายผู้ที่มีหน้าที่โดยตำแหน่ง ทำหน้าที่ตรวจสอบ และอนุมัติ ใบสำคัญรับ ใบสำคัญจ่าย และใบสำคัญทั่วไป	สหกรณ์ได้มอบหมายกรรมการตำแหน่ง เหนรัญญิก ทำหน้าที่ตรวจสอบ และมอบหมายให้กรรมการตำแหน่งเลขานุการ ทำหน้าที่อนุมัติใบสำคัญรับ ใบสำคัญจ่าย และใบสำคัญทั่วไป

ประเด็นข้อสังเกต	คำแนะนำของสำนักงานสหกรณ์จังหวัดหรือนายทะเบียนสหกรณ์	ผลการแก้ไขปัญหามาที่ผ่านมา
<p>3.1.6 สหกรณ์ไม่ได้ให้เจ้าหน้าที่การเงินประทับตรา “จ่ายเงินแล้ว” และลงลายมือชื่อกำกับกับการจ่ายพร้อมวัน เดือน ปี ไว้เป็นหลักฐานการจ่ายเงินทุกฉบับ</p>	<p>แนะนำให้สหกรณ์จัดทำตราประทับ “จ่ายเงินแล้ว” เพื่อให้เจ้าหน้าที่การเงินลงลายมือชื่อกำกับกับการจ่ายเงินไว้เป็นหลักฐานการจ่ายเงินทุกฉบับ</p>	<p>สหกรณ์ได้จัดทำตราประทับ “จ่ายเงินแล้ว” ให้เจ้าหน้าที่การเงินลงลายมือชื่อกำกับกับการจ่ายเงินไว้เป็นหลักฐานการจ่ายเงินทุกฉบับ</p>
<p>3.2 ระบุว่าด้วยการรวบรวมและการจำหน่ายยางพาราของสมาชิก</p> <p>3.2.1 สหกรณ์ขายยางพาราเป็นเงินเชื่อโดยไม่ได้จัดทำสัญญา และไม่มีหลักค้ำประกันในการขายยางพาราเป็นเงินเชื่อ</p>	<p>แนะนำให้สหกรณ์จัดทำสัญญาทุกรายเมื่อมีรายการขายยางพาราเป็นเงินเชื่อ พร้อมให้คู่สัญญาหลักค้ำประกัน</p>	<p>สหกรณ์ได้จัดทำสัญญาพร้อมให้คู่สัญญาหลักค้ำประกัน เมื่อมีการขายยางพาราเป็นเงินเชื่อ</p>
<p>3.2.2 สหกรณ์จัดทำสัญญาซื้อขายไม่เรียบร้อย ไม่ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์</p>	<p>แนะนำให้สหกรณ์ตรวจสอบสัญญาซื้อขายให้เรียบร้อยถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์</p>	<p>สหกรณ์ได้ตรวจสอบสัญญาซื้อขายเพื่อจัดทำสัญญาซื้อขายให้ถูกต้องเรียบร้อย</p>
<p>3.2.3 สหกรณ์ขายยางพาราเป็นเงินเชื่อ ไม่ได้มีการอนุมัติจากผู้มีอำนาจในการพิจารณาการขายเชื่อ</p>	<p>แนะนำให้สหกรณ์นำใบเสนอซื้อหรือขาย เสนอผู้มีอำนาจอนุมัติพิจารณา ก่อนที่จะจัดทำสัญญา</p>	<p>สหกรณ์ได้นำใบเสนอซื้อหรือขาย เสนอผู้มีอำนาจอนุมัติพิจารณา ก่อนที่จะจัดทำสัญญา</p>
<p>3.2.4 สหกรณ์ขายยางพาราเป็นเงินเชื่อ ระยะเวลาการชำระหนี้เกินที่กำหนดไว้</p>	<p>แนะนำให้สหกรณ์เรียกเก็บเงินจากลูกหนี้ภายในเวลาที่กำหนด ถ้าเกินกว่าที่กำหนด สหกรณ์ต้องพิจารณาหาแนวทางในการเร่งรัดหนี้อย่างเร่งด่วน</p>	<p>สหกรณ์เรียกเก็บเงินจากลูกหนี้ในเวลาที่กำหนด กรณีที่ลูกหนี้ผิดสัญญาได้ทำหนังสือติดตามทวงถามให้ลูกหนี้มาชำระหนี้</p>
<p>3.3 ระบุว่าด้วยการจัดหาสินค้ามาจำหน่ายเป็นเงินเชื่อให้แก่สมาชิก</p> <p>3.3.1 สหกรณ์ได้ขายสินค้าเป็นเงินเชื่อแก่สมาชิกเกินวงเงินที่ประชุมพิจารณาอนุมัติไว้</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. แนะนำให้สหกรณ์ระมัดระวังรอบคอบในการขายสินค้าเป็นเงินเชื่อแก่สมาชิก ตรวจสอบวงเงินที่อนุมัติไว้ก่อนขาย 2. สหกรณ์ต้องเรียกเก็บและรับชำระหนี้ค่าสินค้าที่เกินวงเงินอนุมัติอย่างเร่งด่วน 	<p>สหกรณ์ได้ตรวจสอบวงเงินการขายเชื่อที่อนุมัติไว้ก่อนขายสินค้าเป็นเงินเชื่อแก่สมาชิก และได้เรียกเก็บค่าสินค้าที่ขายเป็นเงินเชื่อเกินวงเงินที่อนุมัติไว้</p>

ประเด็นข้อสังเกต	คำแนะนำของสำนักงานสหกรณ์จังหวัดหรือนายทะเบียนสหกรณ์	ผลการแก้ไขปัญหาที่ผ่านมา
3.3.2 สหกรณ์ได้จำหน่ายสินค้าเป็นเงินเชื่อให้แก่บุคคลภายนอก	<ol style="list-style-type: none"> 1. สหกรณ์ต้องหยุดจำหน่ายสินค้าเป็นเงินเชื่อให้แก่บุคคลภายนอก 2. สหกรณ์ต้องเรียกเก็บรับชำระหนี้ค่าสินค้าจากบุคคลภายนอกอย่างเร่งด่วน 	<p>สหกรณ์ได้ต้องหยุดจำหน่ายสินค้าเป็นเงินเชื่อให้แก่บุคคลภายนอก ได้เรียกเก็บและรับชำระหนี้ค่าสินค้าจากบุคคลภายนอก</p>
3.3.3 สหกรณ์ได้ซื้อสินค้ามาจำหน่ายเกินวงเงินที่พิจารณาอนุมัติไว้	แนะนำให้สหกรณ์ซื้อสินค้าภายในวงเงินที่พิจารณาอนุมัติในแต่ละครั้ง	สหกรณ์ได้ซื้อสินค้าภายในวงเงินที่ได้พิจารณาอนุมัติในแต่ละครั้ง
<p>3.4 ระบุว่าด้วยเงินยืมตรง</p> <p>3.4.1 สหกรณ์ได้จ่ายเงินยืมตรงให้กับผู้ที่ไม่มียืมเงินยืมตรง</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. แนะนำให้สหกรณ์ตรวจสอบสิทธิผู้ยืมเงินยืมตรง ก่อนอนุมัติเงินยืมตรง 2. สหกรณ์ต้องให้ผู้ที่ไม่มียืมเงินยืมตรงรีบคืนเงินยืมตรง หรือหลักฐานการจ่ายเงินมาหักล้างเงินยืมตรง แม้จะไม่ถึงเวลาที่กำหนด 	<p>สหกรณ์ได้ตรวจสอบสิทธิผู้ยืมเงินยืมตรง ก่อนอนุมัติเงินยืมตรง และให้ผู้ที่ไม่มียืมเงินยืมตรงนำหลักฐานการจ่ายเงินมาหักล้างเงินยืมตรง</p>
3.4.2 สหกรณ์ได้มีการจ่ายเงินเกินวงเงินที่กำหนดไว้	<ol style="list-style-type: none"> 1. แนะนำให้สหกรณ์ตรวจสอบวงเงินยืมเงินยืมตรง ก่อนอนุมัติเงินยืมตรง 2. สหกรณ์ต้องเรียกคืนเงินยืมตรงหรือหลักฐานการจ่ายเงินมาหักล้างเงินยืมตรง ภายในเวลาที่กำหนด 	<p>สหกรณ์ได้ตรวจสอบวงเงินยืมเงินยืมตรงของผู้ที่มีสิทธิยืมเงินยืมตรง ก่อนอนุมัติ และได้เรียกคืนเงินยืมตรงและหลักฐานการจ่ายเงินมาหักล้างเงินยืมตรง ภายในเวลาที่กำหนด</p>

ประเด็นข้อสังเกต	คำแนะนำของสำนักงานสหกรณ์จังหวัดหรือนายทะเบียนสหกรณ์	ผลการแก้ไขปัญหาที่ผ่านมา
<p>3.4.3 สหกรณ์ไม่ได้ปฏิบัติตามขั้นตอนการยืมเงิน การคืนเงิน ตามระเบียบของสหกรณ์ ผู้ยืมต้องยื่นเป็นหนังสือขออนุมัติต่อผู้มีอำนาจอนุมัติ ต้องทำสัญญายืมเงินทตรง และผู้ยืมต้องส่งหลักฐานการจ่ายเงินมาหักกลางเงินยืมทตรงและส่งคืนเงินส่วนที่เหลือ(ถ้ามี) ภายในระยะเวลาที่กำหนด</p>	<p>แนะนำให้สหกรณ์ปฏิบัติตามขั้นตอนการยืมเงิน การคืนเงิน ตามระเบียบของสหกรณ์ ผู้ยืมต้องยื่นเป็นหนังสือขออนุมัติต่อผู้มีอำนาจอนุมัติ ต้องทำสัญญายืมเงินทตรง และผู้ยืมต้องส่งหลักฐานการจ่ายเงินมาหักกลางเงินยืมทตรงและส่งคืนเงินส่วนที่เหลือ(ถ้ามี) ภายในระยะเวลาที่กำหนด</p>	<p>สหกรณ์ได้ให้ผู้ที่มีสิทธิยืมเงินทตรงยื่นหนังสือขออนุมัติต่อผู้มีอำนาจอนุมัติ ได้ทำสัญญายืมเงินทตรง และผู้ยืมต้องส่งหลักฐานการจ่ายเงินมาหักกลางเงินยืมทตรงและส่งคืนเงินส่วนที่เหลือภายในระยะเวลาที่กำหนด</p>
<p>3.5 ระเบียบว่าด้วยเจ้าหน้าที่และข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงาน</p> <p>3.5.1 สหกรณ์ไม่ได้ทำหนังสือสัญญาจ้างเจ้าหน้าที่ไว้เป็นหลักฐาน หรือสหกรณ์ได้จัดทำหนังสือสัญญาจ้างเจ้าหน้าที่แต่ไม่มีการดำเนินการเรียกหลักประกันจากเจ้าหน้าที่และลูกจ้าง หรือหลักประกันตามสัญญาจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบของสหกรณ์</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. แนะนำให้สหกรณ์ตรวจสอบสัญญาจ้าง หรือจัดทำสัญญาจ้างเจ้าหน้าที่สหกรณ์ไว้เป็นหลักฐานทุกคน 2. สหกรณ์ต้องดำเนินการเรียกหลักประกันจากเจ้าหน้าที่และลูกจ้างตามสัญญาจ้างให้เป็นไปตามระเบียบของสหกรณ์ 	<p>สหกรณ์ได้ตรวจสอบและจัดทำสัญญาจ้างเจ้าหน้าที่สหกรณ์ และดำเนินการเรียกหลักประกันจากเจ้าหน้าที่และลูกจ้างตามสัญญาจ้าง</p>
<p>3.5.2 สหกรณ์ไม่ได้จัดทำคำสั่งมอบหมายงานเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อกำหนด ขอบเขตอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานของแต่ละตำแหน่ง</p>	<p>แนะนำให้สหกรณ์จัดทำคำสั่งมอบหมายงานเป็นลายลักษณ์อักษร ในการกำหนด ขอบเขตอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานของแต่ละตำแหน่ง</p>	<p>สหกรณ์ได้จัดทำคำสั่งมอบหมายงานเป็นลายลักษณ์อักษร ได้กำหนด ขอบเขตอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานของแต่ละตำแหน่ง</p>
<p>3.6 ระเบียบว่าด้วยการใช้เงินทุนของสหกรณ์</p> <p>3.6.1 สหกรณ์ได้ใช้เงินทุน โดยไม่ผ่านการอนุมัติหรือแจ้งให้ที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการทราบบ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. แนะนำให้สหกรณ์วางแผนการใช้เงินทุน แล้วแผนที่วางไว้นำเข้าที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการเพื่ออนุมัติก่อนจ่ายเงินทุน 2. แนะนำให้สหกรณ์นำเรื่องการใช้เงินทุนที่ไม่ผ่านการอนุมัตินำเข้าที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการทราบบ 	<p>สหกรณ์ได้วางแผนการใช้เงินทุน และนำเรื่องการใช้เงินทุนที่ไม่ผ่านการอนุมัติ เข้าที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการเพื่ออนุมัติ</p>

ประเด็นข้อสังเกต	คำแนะนำของสำนักงานสหกรณ์จังหวัดหรือนายทะเบียนสหกรณ์	ผลการแก้ไขปัญหาที่ผ่านมา
3.6.2 สหกรณ์ได้จ่ายเงินทุนเกินทุนที่มีอยู่ หรือจ่ายเกินวงเงินที่กำหนดไว้	แนะนำให้สหกรณ์วางแผนการใช้ทุน ตรวจสอบทุน หรือวงเงินของทุนที่มีอยู่ ก่อนจ่ายเงินทุน	สหกรณ์ได้วางแผนการใช้ทุน ตรวจสอบทุน และวงเงินของทุนที่มีอยู่ก่อนจ่ายเงินทุน
3.7 ระบุว่าด้วยการให้เงินกู้แก่สมาชิก 3.7.1 สหกรณ์จัดทำสัญญาเงินกู้ไม่เรียบร้อย ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์	แนะนำให้สหกรณ์ตรวจสอบ หรือจัดทำสัญญาเงินกู้ให้ครบถ้วนสมบูรณ์ ตามแบบที่กำหนด	สหกรณ์ได้ตรวจสอบ และจัดทำสัญญาเงินกู้ให้ ตามแบบที่กำหนด
3.7.2 สมาชิกสหกรณ์นำเงินกู้ไปใช้ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ทำสัญญาไว้	1. แนะนำให้สหกรณ์ติดตามตรวจสอบ หลังจากจ่ายเงินกู้ให้กับสมาชิกว่า เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ขอกู้หรือไม่ 2. สหกรณ์ต้องแนะนำสมาชิกให้ใช้จ่ายเงินกู้ตามวัตถุประสงค์ หากไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ก็ให้เรียกเงินคืนจากสมาชิก	สหกรณ์ได้ติดตามตรวจสอบ และแนะนำสมาชิกให้ใช้จ่ายเงินกู้ตามวัตถุประสงค์ตามสัญญา
3.7.3 สมาชิกสหกรณ์คนหนึ่งเป็นลูกค้าประกันหนี้เงินกู้สำหรับผู้มากกว่าสองคนในเวลาเดียวกัน	แนะนำให้สหกรณ์ตรวจสอบสัญญาค้ำประกันหนี้เงินกู้ ถ้าหากสมาชิกประกันหนี้ผู้มากกว่าสองคนในเวลาเดียวกัน ให้สมาชิกผู้จัดหาผู้ค้ำประกันคนใหม่ และจัดทำสัญญาค้ำประกันหนี้เงินกู้ใหม่	สหกรณ์ได้ตรวจสอบสัญญาค้ำประกันหนี้เงินกู้ และให้สมาชิกผู้จัดหาผู้ค้ำประกันคนใหม่ ในกรณีสมาชิกประกันหนี้ผู้มากกว่าสองคนในเวลาเดียวกัน
3.7.4 สหกรณ์จัดทำสัญญาเงินกู้มีการกำหนดวงดการชำระเงินกู้เกินกว่าที่กำหนด	แนะนำให้สหกรณ์ตรวจสอบสัญญาเงินกู้ ถ้าหากกำหนดวงดการชำระเงินกู้เกินกว่าที่กำหนด ให้สหกรณ์เรียกผู้กู้มาจัดทำสัญญาใหม่เพื่อกำหนดวงดชำระเงินกู้ตามที่กำหนด	สหกรณ์ได้ตรวจสอบสัญญาเงินกู้ กรณีสัญญาที่มีกำหนดวงดการชำระเงินกู้เกินกว่าที่กำหนด สหกรณ์ได้เรียกผู้กู้มาจัดทำสัญญาใหม่เพื่อกำหนดวงดชำระเงินกู้ตามที่กำหนด
3.7.5 สหกรณ์ไม่ได้จัดทำทะเบียนการจ่ายเงินกู้ หรือจัดทำทะเบียนคุมการจ่ายเงินกู้ไม่เรียบร้อย	แนะนำให้สหกรณ์จัดทำทะเบียนคุมการจ่ายเงินกู้ให้เรียบร้อย ครบถ้วนสมบูรณ์	สหกรณ์ได้จัดทำทะเบียนคุมการจ่ายเงินกู้เรียบร้อย ครบถ้วนสมบูรณ์

ประเด็นข้อสังเกต	คำแนะนำของสำนักงานสหกรณ์จังหวัดหรือนายทะเบียนสหกรณ์	ผลการแก้ไขปัญหาที่ผ่านมา
<p>3.8 ระบุว่าด้วยการรับเงินฝาก</p> <p>3.8.1 สหกรณ์ไม่ได้จัดทำบัตรตัวอย่างลายมือชื่อ หรือจัดทำบัตรตัวอย่างลายมือชื่อไม่เรียบร้อย ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์</p>	<p>แนะนำให้สหกรณ์ตรวจสอบการจัดทำบัตรตัวอย่างลายมือชื่อของสมาชิก ถ้าหากไม่เรียบร้อย ก็เรียกสมาชิกรายชื่อมาจัดทำบัตรตัวอย่างลายมือชื่อให้เรียบร้อย ครบถ้วนสมบูรณ์</p>	<p>สหกรณ์ได้ตรวจสอบการจัดทำบัตรตัวอย่างลายมือชื่อของสมาชิกรายชื่อบัตรตัวอย่างลายมือชื่อไม่เรียบร้อย ได้เรียกสมาชิกรายชื่อมาจัดทำบัตรตัวอย่างลายมือชื่อให้เรียบร้อย ครบถ้วนสมบูรณ์</p>
<p>3.8.2 สหกรณ์ได้เก็บสมุดคู่เงินฝากของสมาชิกไว้ที่สำนักงานสหกรณ์</p>	<p>แนะนำให้สหกรณ์ส่งคืนสมุดคู่เงินฝาก เพื่อให้สมาชิกเก็บไว้เป็นหลักฐาน และสามารถตรวจสอบได้</p>	<p>สหกรณ์ได้ส่งคืนสมุดคู่เงินฝากให้สมาชิกเก็บไว้เป็นหลักฐาน และสามารถตรวจสอบได้</p>
<p>3.8.3 สหกรณ์มีการรับฝากเงินจากสมาชิกมากกว่า 1 บัญชี ซึ่งระเบียบระบุว่าผู้ฝากคนหนึ่งเปิดบัญชีเงินฝากได้เพียงบัญชีเดียว</p>	<p>แนะนำให้สหกรณ์ตรวจสอบรายการสมุดบัญชีเงินฝากของสมาชิก ถ้าหากมีการเปิดบัญชีมากกว่า 1 บัญชี ให้สมาชิกปิดบัญชีเงินฝากเหลือเพียงบัญชีเดียว</p>	<p>สหกรณ์ได้ตรวจสอบรายการสมุดบัญชีเงินฝากของสมาชิก กรณีที่สมาชิกมีการเปิดบัญชีมากกว่า 1 บัญชี ได้เรียกให้สมาชิกปิดบัญชีเงินฝากเหลือเพียงบัญชีเดียว</p>
<p>3.9 ระบุว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างของสหกรณ์</p> <p>3.9.1 สหกรณ์คืนหลักประกันให้กับคู่สัญญา ซึ่งยังไม่ครบระยะเวลาการรับประกันที่ระบุไว้ในสัญญา</p>	<p>แนะนำให้สหกรณ์ตรวจสอบทรัพย์สินหรือรายการที่จัดซื้อจัดจ้างว่าใช้งานได้ดีหรือไม่ และเรียกหลักประกันคืนจากคู่สัญญา เพื่อป้องกันความเสียหายที่เกิดขึ้น</p>	<p>สหกรณ์มีหนังสือเรียกหลักประกันสัญญาจากคู่สัญญาเพื่อเป็นหลักประกันตามที่ระบุในสัญญา</p>
<p>3.9.2 สหกรณ์จัดซื้อทรัพย์สินโดยไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนและวิธีการในระเบียบจัดซื้อจัดจ้าง</p>	<p>แนะนำให้สหกรณ์นำรายละเอียดขั้นตอนในการจัดซื้อทรัพย์สินที่ได้มาเข้าที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการเพื่อทราบ</p>	<p>สหกรณ์ได้รายละเอียดขั้นตอนในการจัดซื้อทรัพย์สินที่ได้มาเข้าที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการเพื่อทราบ</p>

ประเด็นข้อสังเกต	คำแนะนำของสำนักงานสหกรณ์จังหวัดหรือนายทะเบียนสหกรณ์	ผลการแก้ไขปัญหาที่ผ่านมา
<p>3.9.3 สหกรณ์มีการซื้อทรัพย์สินของสหกรณ์โดยไม่มีการกำหนดไว้ในแผนการลงทุนในทรัพย์สินประจำปี และไม่ได้มีการพิจารณาอนุมัติให้ดำเนินการจัดซื้อจากที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการอย่างใด</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. แนะนำให้สหกรณ์นำเรื่องการซื้อทรัพย์สินของสหกรณ์เข้าที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการเพื่อทราบและนำเข้าที่ประชุมใหญ่ประจำปีในปีถัดไป 2. สหกรณ์ต้องกำหนดแผนการลงทุนในทรัพย์สินประจำปีก่อนมีการซื้อทรัพย์สินทุกครั้ง 	<p>สหกรณ์ได้กำหนดแผนการลงทุนในทรัพย์สินประจำปีก่อนมีการซื้อทรัพย์สิน และนำเรื่องการซื้อทรัพย์สินของสหกรณ์เข้าที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการเพื่อทราบ</p>
<p>4. สหกรณ์ไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำของรองนายทะเบียนสหกรณ์หรือนายทะเบียนสหกรณ์</p> <p>4.1 หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ 1108/346 เรื่อง การกำหนดระเบียบขึ้นถือใช้ของสหกรณ์ ลงวันที่ 15 มกราคม 2550 ข้อ 2 การที่สหกรณ์อนุมัติเงินให้คณะกรรมการโดยที่ประชุมใหญ่ในรูปของคำตอบแทนต่าง ๆ โดยจ่ายเป็นรายเดือนหรือครั้งคราวนั้นไม่ถูกต้องเหมาะสม เนื่องจากกรรมการดำเนินการมิได้ปฏิบัติงานที่สหกรณ์เป็นประจำทุกวัน การปฏิบัติงานของกรรมการดำเนินการแต่ละครั้งสหกรณ์ได้กำหนดคำตอบแทนให้ในรูปของเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ</p> <p>- สหกรณ์ได้มีการจ่ายคำตอบแทนประธานกรรมการดำเนินการเป็นรายเดือน</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. แนะนำให้สหกรณ์กำหนดคำตอบแทนในรูปของเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ หรือค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ของคณะกรรมการดำเนินการ ในที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2. แนะนำให้สหกรณ์วางแผนการจ่ายค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ หรือค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ของคณะกรรมการดำเนินการประจำปี 3. แนะนำให้สหกรณ์นำเรื่องการจ่ายคำตอบแทนประธานกรรมการดำเนินการเป็นรายเดือนเพื่อพิจารณาเรียกคืนคำตอบแทนที่จ่ายให้ประธานกรรมการดำเนินการเป็นรายเดือน และจ่ายเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ให้ประธานกรรมการดำเนินการแทน 	<p>สหกรณ์ได้วางแผนและกำหนดค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ของคณะกรรมการดำเนินการ ในที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี</p>

ประเด็นข้อสังเกต	คำแนะนำของสำนักงานสหกรณ์จังหวัดหรือนายทะเบียนสหกรณ์	ผลการแก้ไขปัญหาที่ผ่านมา
<p>4.2 คำแนะนำของนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการจ่ายคืนค่าหุ้น กรณีสหกรณ์/ชุมนุมสหกรณ์ขาดทุนสะสม พ.ศ. 2549 การปฏิบัติในการจ่ายคืนค่าหุ้น กรณีสหกรณ์ขาดทุนสะสมและกรณีที่ สหกรณ์ขาดทุนในระหว่างปีและมีแนวโน้ม จะประสบภาวะขาดทุนสะสม ณ สิ้นปีทาง บัญชี โดยได้รับการยืนยันจากรายงานของผู้ ตรวจสอบกิจการสหกรณ์เป็นไปด้วยความ ถูกต้องตามหลักการลงทุน เจ้าของทุนต้อง รับผิดชอบในส่วนที่ขาดทุนด้วย ให้สหกรณ์ ชะลอการจ่ายคืนค่าหุ้นแก่สมาชิกไว้ก่อน</p> <p>- สหกรณ์ได้จ่ายคืนค่าหุ้นแก่สมาชิก ทั้งที่สหกรณ์มีผลการดำเนินงานขาดทุน ประจำปี ขาดทุนสะสม ส่งผลให้มูลค่าหุ้นติดลบแล้ว</p>	<p>แนะนำให้สหกรณ์เรียกเงินค่าหุ้น จากสมาชิกที่จ่ายไปคืน</p>	<p>สหกรณ์ได้เรียกคืนเงิน ค่าหุ้นจากสมาชิกที่ จ่ายไป</p>
<p>4.3 คำแนะนำนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง การกำหนดระเบียบเกี่ยวกับการยืมเงินทด รองจ่ายขึ้นถือใช้</p> <p>- สหกรณ์ไม่ได้มีการกำหนดถือใช้ ระเบียบว่าด้วยเงินยืมทดรอง</p>	<p>แนะนำให้สหกรณ์กำหนดถือใช้ ระเบียบว่าด้วยเงินยืมทดรอง เพื่อ เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของ สหกรณ์</p>	<p>สหกรณ์ได้กำหนดถือ ใช้ระเบียบว่าด้วยเงิน ยืมทดรอง เพื่อเป็น แนวทางในการ ปฏิบัติงานของสหกรณ์</p>
<p>4.4 คำแนะนำนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง การตรวจสอบกิจการสหกรณ์ ผู้ตรวจสอบ กิจการควรรายงานผลการตรวจสอบกิจการ เป็นลายลักษณ์อักษรประจำเดือนหรือ รายงานการตรวจสอบกิจการของเดือนที่เข้า ทำการตรวจสอบ เป็นการสรุปผลการ ตรวจสอบกิจการประจำเดือน รวมทั้งให้ คำปรึกษาแนะนำที่เป็นประโยชน์เสนอต่อ คณะกรรมการดำเนินการในการประชุม ประจำเดือนคร่าวถัดไป</p> <p>- ในรอบปีสหกรณ์ไม่มีรายงานการ ตรวจสอบกิจการของผู้ตรวจสอบกิจการไว้ เป็นลายลักษณ์อักษร</p>	<p>แนะนำให้สหกรณ์แจ้งให้ผู้ตรวจสอบ กิจการเข้าทำการตรวจสอบกิจการ ของสหกรณ์เป็นประจำทุกเดือน เพื่อรายงานผลการตรวจสอบกิจการ เป็นลายลักษณ์อักษร นำเสนอต่อที่ ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ</p>	<p>สหกรณ์ได้แจ้งให้ ผู้ตรวจสอบกิจการเข้า ทำการตรวจสอบ กิจการของสหกรณ์ และจัดทำรายงานผล การตรวจสอบกิจการ เป็นลายลักษณ์อักษร นำเสนอต่อที่ประชุม คณะกรรมการ ดำเนินการ</p>

ประเด็นข้อสังเกต	คำแนะนำของสำนักงานสหกรณ์จังหวัดหรือนายทะเบียนสหกรณ์	ผลการแก้ไขปัญหาที่ผ่านมา
<p>5. อื่น ๆ</p> <p>5.1 สหกรณ์ไม่ได้หักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ตามกฎหมายที่กำหนด (คำสั่งกรมสรรพากร ที่ ท.ป. 4/2528 เรื่อง สั่งให้ผู้จ่ายเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 แห่งประมวลรัษฎากร มีหน้าที่ หักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย)</p>	<p>แนะนำให้สหกรณ์ปฏิบัติตามกฎหมาย หรือคำสั่งกรมสรรพากร เมื่อสหกรณ์มีการจ่ายเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 แห่งประมวลรัษฎากร สหกรณ์ต้องหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย</p>	<p>สหกรณ์ได้หักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย เมื่อสหกรณ์ได้มีการจ่ายเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 แห่งประมวลรัษฎากร</p>
<p>5.2 สหกรณ์ไม่ได้ขึ้นทะเบียนนายจ้าง เพื่อเข้าระบบประกันสังคม ซึ่งตามกฎหมายได้กำหนดให้นายจ้างที่มีลูกจ้างในกิจการตั้งแต่ 1 คนขึ้นไป นายจ้างมีหน้าที่ต้องยื่นแบบขึ้นทะเบียนนายจ้างและยื่นแบบแสดงรายชื่อลูกจ้าง เพื่อให้ลูกจ้างได้เป็นผู้ประกันตนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม</p>	<p>แนะนำให้สหกรณ์ขึ้นทะเบียนนายจ้างเพื่อเข้าระบบประกันสังคม เพื่อให้ลูกจ้างได้มีสิทธิเป็นผู้ประกันตนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม</p>	<p>สหกรณ์ได้ยื่นแบบขึ้นทะเบียนนายจ้างและยื่นแบบแสดงรายชื่อลูกจ้าง เพื่อเข้าระบบประกันสังคม</p>
<p>5.3 สหกรณ์ได้ดำเนินการทำธุรกรรมกับบุคคลภายนอกในนามส่วนบุคคล คือ ประธานกรรมการ หรือกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือเจ้าหน้าที่ ซึ่งไม่ใช่ในนามสหกรณ์</p>	<p>แนะนำให้สหกรณ์หยุดหรือเลิกดำเนินการทำธุรกรรมกับบุคคลภายนอกในนามส่วนบุคคล ต้องทำในนามสหกรณ์เท่านั้น และในการดำเนินการทำธุรกรรมต้องปฏิบัติตามข้อบังคับ หรือระเบียบของสหกรณ์</p>	<p>สหกรณ์ได้หยุด และเลิกดำเนินการทำธุรกรรมกับบุคคลภายนอกในนามส่วนบุคคล</p>
<p>5.4 การบันทึกรายงานการประชุม คณะกรรมการดำเนินการและการบันทึก รายงานการประชุมใหญ่</p> <ul style="list-style-type: none"> - สหกรณ์ไม่ได้จดบันทึกรายงานการประชุมใหญ่ มีเพียงการลงลายมือชื่อผู้เข้าร่วมประชุม - สหกรณ์ไม่ได้จดบันทึกรายงานการประชุมคณะกรรมการดำเนินการ มีเพียงการลงลายมือชื่อผู้เข้าร่วมประชุม - สหกรณ์บันทึกรายงานการประชุม คณะกรรมการดำเนินการ โดยไม่มีลายมือชื่อผู้บันทึกรายงานและผู้ตรวจสอบรายงานการประชุม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. แนะนำให้สหกรณ์จดบันทึก รายงานการประชุมใหญ่ และ รายงานการประชุมคณะกรรมการดำเนินการให้ถูกต้อง เรียบร้อย ครบถ้วน สมบูรณ์ 2. แนะนำให้สหกรณ์แจ้งผู้ที่ได้รับมอบหมายในการบันทึกรายงานการประชุมและผู้ตรวจสอบรายงานการประชุม ลงลายมือชื่อในรายงานการประชุมให้เรียบร้อย 	<p>สหกรณ์ได้จดบันทึก รายงานการประชุมใหญ่ และรายงานการประชุมคณะกรรมการ ดำเนินการ เรียบร้อย ครบถ้วน และได้แจ้งให้เลขานุการ และ ประธานกรรมการ สหกรณ์ ลงลายมือชื่อในรายงานการประชุม</p>

ประเด็นข้อสังเกต	คำแนะนำของสำนักงานสหกรณ์จังหวัดหรือนายทะเบียนสหกรณ์	ผลการแก้ไขปัญหาที่ผ่านมา
5.5 สหกรณ์มีเงินรอเรียกคืนและเงินรอจ่ายคืน ซึ่งโดยส่วนใหญ่ยกมาจากปีก่อน ๆ สหกรณ์ยังไม่ได้ดำเนินการเรียกคืนหรือดำเนินการจ่ายคืนแต่อย่างใด	แนะนำให้สหกรณ์เรียกเงินคืนจากรายการที่ตั้งเป็นเงินรอเรียกคืนไว้ และจ่ายเงินคืนจากรายการที่ตั้งเป็นเงินรอจ่ายคืน	สหกรณ์ได้เรียกเงินคืนจากรายการที่ตั้งเป็นเงินรอเรียกคืน และจ่ายเงินคืนจากรายการที่ตั้งเป็นเงินรอจ่ายคืน
5.6 ณ วันสิ้นปีทางบัญชี สหกรณ์ไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อตรวจนับสินทรัพย์และตรวจนับสินค้าคงเหลือ	แนะนำให้สหกรณ์แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจนับสินทรัพย์และตรวจนับสินค้าคงเหลือจากที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการก่อนสิ้นปีบัญชีสหกรณ์	สหกรณ์ได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจนับสินทรัพย์และตรวจนับสินค้าคงเหลือในการตรวจนับสินทรัพย์และสินค้าคงเหลือสิ้นปีบัญชี
5.7 สหกรณ์มีการเปิดเงินฝากประจำกับสหกรณ์อื่นเกินวงเงินที่พิจารณาอนุมัติในที่ประชุม	แนะนำให้สหกรณ์ถอนเงินฝากประจำกับสหกรณ์อื่นในส่วนที่เกินวงเงินอนุมัติในที่ประชุม หรือเรื่องการเปิดเงินฝากประจำกับสหกรณ์อื่นเข้าที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการพิจารณาอนุมัติใหม่	สหกรณ์ได้นำเรื่องการเปิดเงินฝากประจำกับสหกรณ์อื่นเข้าที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการพิจารณาอนุมัติใหม่
5.8 สหกรณ์ได้รับเงินกู้ เงินอุดหนุน และเงินโครงการจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ หรือจากภาครัฐอื่น สหกรณ์ไม่ได้ใช้จ่ายเงินตามวัตถุประสงค์ของเงินที่ได้รับมา	แนะนำให้สหกรณ์ปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ของเงินที่ได้รับมา หรือถ้าหากไม่มีความจำเป็นต้องจ่ายใช้ในวัตถุประสงค์นั้นแล้ว ให้สหกรณ์ส่งคืนเงินที่ได้รับมา	สหกรณ์ได้ใช้จ่ายเงินตามวัตถุประสงค์ของเงินที่ได้รับมา

6. อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการดำเนินการและผู้ที่เกี่ยวข้อง

ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้มีการบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ กรรมการ ผู้จัดการ และเจ้าหน้าที่สหกรณ์ดังนี้

มาตรา 51 ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์เป็นผู้ดำเนินกิจการและเป็นผู้แทนสหกรณ์ในกิจการอันเกี่ยวกับบุคคลภายนอก เพื่อการนี้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์จะมอบหมายให้กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนหรือผู้จัดการทำการแทนก็ได้

มาตรา 51/1 ในการดำเนินกิจการของสหกรณ์ คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ กรรมการหรือผู้จัดการต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ ขอบเขตแห่งการดำเนินกิจการที่จะพึงดำเนินการได้ของสหกรณ์ ข้อบังคับของสหกรณ์ และมติที่ประชุมใหญ่ ทั้งนี้ ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของสหกรณ์หรือสมาชิก

มาตรา 51/2 คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ กรรมการ หรือผู้จัดการต้องรับผิดชอบร่วมกันในความเสียหายต่อสหกรณ์ในกรณีดังต่อไปนี้

- (1) แสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ
- (2) ไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งของนายทะเบียนสหกรณ์
- (3) ดำเนินกิจการนอกขอบวัตถุประสงค์หรือขอบเขตแห่งการดำเนินการกิจการที่จะพึงดำเนินการได้ของสหกรณ์

เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ผู้ใดมีส่วนร่วมในการกระทำของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ กรรมการหรือผู้จัดการ อันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่สหกรณ์ เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ผู้นั้นต้องรับผิดชอบร่วมกันกับคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ กรรมการ หรือผู้จัดการ ในความเสียหายต่อสหกรณ์

มาตรา 51/3 คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ กรรมการ หรือผู้จัดการ ไม่ต้องรับผิดชอบตามมาตรา 51/2 ในกรณีดังต่อไปนี้

(1) พิสูจน์ได้ว่าตนมิได้ร่วมกระทำการอันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายต่อสหกรณ์

(2) ได้คัดค้านในที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์โดยปรากฏในรายงานการประชุมหรือได้ทำคำคัดค้านเป็นหนังสือยื่นต่อประธานที่ประชุมภายในสามวันนับแต่สิ้นสุดการประชุม

7. ข้อเสนอแนะแนวทางการป้องกันการเกิดข้อบกพร่องและข้อสังเกตของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

การดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องและข้อสังเกตของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายสหกรณ์ กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ระเบียบ คำสั่ง คำแนะนำ และประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ รวมทั้งระเบียบข้อบังคับของสหกรณ์ ดังนั้นการป้องกันการเกิดปัญหาข้อบกพร่องและข้อสังเกตควรพิจารณาดำเนินการดังนี้

1) จะต้องส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ ให้แก่ บุคลากรของสหกรณ์ เกี่ยวกับกฎหมายสหกรณ์และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์และฝ่ายจัดการสหกรณ์ เพื่อให้มีการปฏิบัติอย่างถูกต้อง

2) คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์จะต้องให้ความสำคัญในการปฏิบัติตามระเบียบและข้อบังคับของสหกรณ์อย่างเคร่งครัด ไม่ดำเนินการนอกกรอบหรือดำเนินการไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์

3) คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์จะต้องพิจารณากำหนดระเบียบให้ครอบคลุมการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ และพิจารณาทบทวนหรือปรับปรุงระเบียบที่ถือใช้อยู่ให้เป็นไปตามกฎหมายระเบียบ คำแนะนำ ประกาศและคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์อย่างสม่ำเสมอ

4) เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ ผู้มีหน้าที่ในการดูแล แนะนำ และส่งเสริมสหกรณ์ จะต้องมีความซื่อสัตย์และสามารถวิเคราะห์ความเสี่ยงในการดำเนินการต่าง ๆ ที่อาจทำให้เกิดข้อบกพร่องหรือข้อสังเกตในการดำเนินงาน เมื่อมีแนวโน้มการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ก็จะต้องเร่งทำความเข้าใจและให้ความรู้ในการดำเนินการที่ถูกต้อง

5) ในกรณีที่เกิดข้อบกพร่องหรือข้อสังเกตในสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบจะต้องให้ความสำคัญในการกำกับ แนะนำ และติดตามการแก้ไขปัญหาจนแล้วเสร็จ และจะต้องกำกับไม่ให้เกิดปัญหาลักษณะเช่นเดิมขึ้นอีก

6) ผู้ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์จะต้องเข้าใจบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในการตรวจสอบการดำเนินงานของสหกรณ์ และมีการรายงานผลการตรวจสอบพร้อมข้อเสนอแนะการแก้ไข ปัญหาหรือการพัฒนาสหกรณ์ให้มีความโปร่งใสและมีการควบคุมภายในที่ดี

7) บุคลากรของสำนักงานสหกรณ์จังหวัด จะต้องให้ความสำคัญในการปฏิบัติตามระเบียบ คำสั่ง คำแนะนำ หรือประกาศของนายทะเบียนสหกรณ์ และจะต้องปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่อย่างเคร่งครัด ไม่มีการช่วยเหลือหรือผ่อนปรนการใช้อำนาจต่อสหกรณ์ ซึ่งจะเป็นสาเหตุให้การบังคับใช้กฎหมายไม่มีประสิทธิภาพ และอาจจะส่งผลกระทบหรือความเสียหายต่อสหกรณ์ได้